

Betaurrekoak

ULA IRURETAGOIENA

Betaurreko moreak jarrita, desberdin egiten da arkitektura eta irakaskuntza lana. Seguraski, lanaren emaitza fisikoan ez da nabarmena izango, hau da, egurraren kokapenaren moduak edo parera zehar-argiak zer uzten duen agerian, ez du argi kontatzen betaurrekoen eragina. Esan nahi da, betaurreko moreez egindako arkitekturak ez duela zertan estilo zehatz batean adierazkortasunik izan, ez duela zigilu formal eta material bat izango. Baina laneko zereginetan zeri eman zaion garrantzia, zertan kokatu den atentzioa, lanaren garapenean zeharka eragiten dizkieten beste hainbeste faktoreekin kontatu delako, oso kutsatuta egongo da betaurreko moreen magiarekin. Eta horrek guztiak eragin sensoriala izan dezake espazioan.

Betaurreko moreak jarrita, beste errealtate mapa bat agerian gelditzen da, *Matrix* filmean antzera, begien parean eta errealtateari gainjarrita. Egiten eta pentsatzen dugunaren gain eragiten ari den pentsamendu-egitura ikusarazten da, eta azpian eta alboetan gelditzen dena ere bai, hala nola egoera horien ondorio mingarriak eta ondoeza. Kalerako eserlekua edo etxeko leihoak nola koak izango diren erabakitzean, jabetza moreak kontuan hartutako egoerak eta aspektuak biderkatzen ditu. Eta akatsduna izateko aukera handiagotu egin da.

Betaurreko moreekin, irakaskuntza pedagogia desberdin bat egiteko beharraz ohartu naiz. Irakaslearen boterelekua adi begiratzeko alerta piztu didate, boterea eta hierarkia rola nola kudeatzen duen hausnartzera eramanez. Irakas-pedagogiak pentsamendu konkretu bat errepikatzen du, jakintza batzuk nagusitzen dira (eta beste batzuk gutxitu) eta horrek arkitektura eredu bat zedarritzen du (eta beste batzuk alboan uzten ditu). Ez dut erantzunik erronka honen aurrean, baina aurten omenduak izan diren EHUKo emakume-irakasleak lagungarri dira, dudarik gabe: Mari Luz Esteban, Mirari Antxustegi, Paz de Corral, Maggy Barrere, Enkarni Gomez, Lourdes Arrien eta Vicky Areca. Eskerrak zuei. ●

Eskolan haurrei ateratzen zaizkien argazkiez

MIKEL GARCIA IDIAKEZ

Urte eta erdiko umea ikaskideengandik baztertu dute eta besteek plastilinarekin nola jolasten duten begira utzi dute, irakasleek eszena bideoan grabatu nahi dutelako eta ume horren gurasoek ez dutelako baimenik eman umeari argazkiak atera edo bideoan grabatzeko. Zein momentutan jarri dugu irudia eskolako dinamikaren aurretik?

Bat. Aipatu berri dugun pasartea irakasle batek kontatu du sare sozialetan, eta erantzunei erreparatuz gero, ez da kasu isolatua; ama batek, adibidez, azaldu du semea Errege Magoen paje izan gabe geratu zela argazkietan ateratzeko baimenik ez zuelako, eta gurasoekin haserretu zela mutikoa. Kontua da gelako dinamika puskatu gabe, eta batez ere dinamika horretatik inor baztertu gabe, irudiak ateratzeko moduak badirela: aurpegian emotikonoa jarrita, pixelatuta, ume hori bizkarrez hartuta, haurra ageri ez den zatian zentratuta... Guraso askok gustuko dugu eskolatik gure seme-alaben argazkiak jasotzea, zeinen ondo moldatzen diren eta zein gauza interesgarriak egiten dituzten ikustea, eta eskertzen dugu nahikoa lanpetuta ibili ohi diren hezitzaileek tartea hartzea irudiren bat edo beste ateratzeko, baina bata ez dezala bestea baldintzatu, argazkiaren gainetik dinamika bera eta parte hartzeko denen aukera errespetatzea baita lehentasun.

Bi. Hainbatetan, ez da bereizten ikasleei ateratako irudiak familiei bidaltzeko bakarrik diren ala edozein erabilerarako (publikoki sare sozialetan zabaltzeko, esaterako), eta badira gurasoak pozez jasotzen dituztenak beren txikiak eskolako argazkiak, baina argazki horiek beste plataforma batzuetan hedatzerik nahi ez dutenak. Familiek bete beharreko inprimakiak zenbat eta aukera gehiago eman zehazteko irudien zein erabilera baimentzen dituzten eta zeintzuk ez, orduan eta buruhauste gutxiago.

Eta hiru. Gure irudiak mundu digitalean zabaltzeak dituen inpaktu eta ondorioez, gure irudiaren gaineko kontrol eta kontzientziaren garrantziaz nerabeak hezten gabiltzan garaiotan, gogoetatzen al dugu guk –eskolako nahiz etxeko helduok– adin txikikoei ateratzen diegun argazkien erabileraren inguruan? Familiei bidaltzeko irudiak al dira? Ekintza, momentu eta proiektu bereziak baino ez ditugu partekatzen plataformetan ala etengabe gabilta sare sozialetara gure ikasleen irudiak igotzen? Zein mezu ematen diegu eta eman nahi diegu, argazkiz eta bideoz saturatuta dauden (gauden) garaiotan? ●